

Інститут інженерної механіки та транспорту

Освітня програма (спеціалізація):

Організація і регулювання дорожнього руху

(код 275/1212)

Спеціальність:

Транспортні технології (за видами)

(код 275)

Галузь знань:

Транспорт

(код 27)

Перелік дисциплін

для вступу на навчання за освітньою програмою підготовки магістр

- **Безпека руху транспортних засобів**

- **Організація дорожнього руху (частина 1)**

- **Організація дорожнього руху (частина 2)**

- **Технічні засоби організації дорожнього руху**

- **Транспортне планування міст**

Дисципліна: Безпека руху транспортних засобів

Розділ 1. Основні поняття про безпеку дорожнього руху

§ 1. Активна безпека. Пасивна безпека. Післяаварійна безпека. Екологічна безпека

Розділ 2. Аналіз умов і безпеки дорожнього руху

§ 1. Метод оцінки доріг за допомогою балів. Метод конфліктних ситуацій. Метод коефіцієнтів безпеки, застосований на аналізі епюри швидкості руху

§ 2. Метод коефіцієнтів аварійності, застосованих на аналізі впливу окремих елементів дороги за допомогою відповідних коефіцієнтів. Метод аналізу статистичних даних на основі теорії ймовірності. Метод коефіцієнтів пригод

Розділ 3. Аналіз аварійності на дорогах загального користування

§ 1. Стан аварійності на дорогах України. Динаміка ДТП та їх наслідки. Аварійність на найнебезпечніших дорогах країн Європи

§ 2. Розподіл ДТП за видами. Розподіл даних ДТП за роками, місяцями, днями тижня, годинами доби з вини учасників дорожнього руху

Розділ 4. Безпека дорожнього руху за складних погодних умов

§ 1. Методи аналізу умов і безпеки дорожнього руху. Вплив складних погодних умов на безпеку дорожнього руху. Підвищення безпеки руху в складних погодних умовах

Розділ 5. Підвищення безпеки дорожнього руху

§ 1. Способи підвищення безпеки дорожнього руху в темну пору доби. Підвищення безпеки руху дорожніми методами. Безпека руху на вулицях і площах

§ 2. Характеристика основних заходів і напрямок науково-дослідних робіт по забезпеченню безпеки руху

Розділ 6. Керування безпекою руху засобами дорожньої служби

§ 1. Соціальна ефективність керування безпекою руху засобами дорожньої служби. Економічна ефективність керування безпекою руху засобами дорожньої служби

§ 2. Визначення втрат народного господарства від дорожньо-транспортних пригод

Література

1. Сирота В.І. Основи конструкції автомобілів : навч. посіб. / В.І. Сирота. – К. : Арістей, 2005. – 280 с.
2. Кисликов В.Ф. Будова й експлуатація автомобілів : підруч. / В.Ф. Кисликов, В.В. Лущик. – К. : Либідь, 2007. – 400 с.
3. Устройство автомобиля : учеб. / Е.В. Михайловский, К.Б. Серебряков, Е.Я. Тур. – 5-е изд. – М. : Машиностроение, 1985.–352 с.

Дисципліна: Організація дорожнього руху (частина 1)

Розділ 1. Дорожні умови та транспортні потоки

§ 1. Загальні методичні положення щодо організації дорожнього руху. Основні напрямки діяльності з організації дорожнього руху.

§ 2. Система «дорожні умови-транспортні потоки». Структура, управління, зв'язки. Правові аспекти організації дорожнього руху.

Розділ 2. Транспортні дослідження та прогнозування

§ 1. Завдання, класифікація та методи транспортних досліджень. Натурні дослідження в дорожньому русі. Облік руху. Документальне вивчення показників дорожнього руху. Моделювання руху.

§ 2. Опрацювання результатів транспортних досліджень. Прогнозування на транспорті.

Розділ 3. Характеристики дорожнього руху

§ 1. Транспортний потік та його характеристики. Інтенсивність руху. Склад та щільність транспортного потоку. Швидкість руху.

§ 2. Закономірності формування транспортних потоків. Якісний стан транспортного потоку та оптимізація режимів руху.

§ 3. Пішохідний рух у містах. Закономірності формування пішохідних потоків. Велосипедний рух у містах. Організація та особливості велосипедного руху.

Розділ 4. Оцінка безпеки руху та впровадження змін в організації дорожнього руху на основі аналізу конфліктних точок

§ 1. Види маневрів на проїзній частині. Загальна характеристика конфліктних точок

§ 2. Оцінка небезпеки перехрестя за найпростішими системами розрахунку конфліктних точок

§ 3. Оцінка безпеки руху на перетинах міських вулиць та доріг з використанням коефіцієнта відносної аварійності

Література

1. Організація та регулювання дорожнього руху : підруч./ О.О. Бакуліч, О.П. Дзюба, В.І. Єресов та ін.; за заг. ред. В.П. Поліщука. – К.: Знання України, 2011. – 467 с.
2. Системологія на транспорті. Кн. 4: Організація дорожнього руху: підруч./ Е.В. Гаврилов, В.К. Доля, О.Т. Лановий та ін.; за заг. ред. М.Ф. Дмитриченка. – К.: Знання України, 2007. – 452 с.
3. Лобашов О.О. Практикум з дисципліни «Організація дорожнього руху»: навч. посіб./ О.О. Лобашов, О.В. Прасоленко. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 221 с.
4. Кременец Ю.А. Технические средства организации дорожного движения: учеб. / Ю.А. Кременец, М.П. Печерский, М.Б. Афанасьев. – М.: ИКЦ «Академкнига», 2005. – 279 с.
5. Сильянов В.В. Транспортно-эксплуатационные качества автомобильных дорог и городских улиц: учеб./ В.В. Сильянов, Э.Р. Домке. – М.: ИКЦ «Академкнига», 2008. – 352 с.
6. Вікович І.А. Організація дорожнього руху: курс лекцій / І.А. Вікович, М.М. Жук, Ю.Я. Ройко. – Львів: НУ «ЛП», 2006. – 162 с.
7. Дослідження дорожнього руху на вулично-дорожній мережі міста. Практикум до виконання лабораторних робіт./ М.М. Жук, І.В. Коник, Ю.Я. Ройко та ін. – Львів: НУ «ЛП», 2007. – 39 с.

Дисципліна: Організація дорожнього руху (частина 2)

Розділ 1. Вулично-дорожня мережа та організація руху на її елементах

§ 1. Класифікація автомобільних доріг. Основні технічні норми автомобільних доріг. Вулиці та дороги населених пунктів.

§ 2. Види перехресть. Особливості руху на перехрестях. Регульовані та некеровані перехрестя вулиць та доріг в одному рівні. Саморегульовані перехрестя та умови руху на них.

§ 3. Організація одностороннього руху. Каналізація дорожнього руху та вирівнювання складу транспортного потоку. Стоянки, паркінги та паркувальні зони у населених пунктах

Розділ 2. Організація дорожнього руху системами світлофорної сигналізації

§ 1. Основи програмного управління світлофорною сигналізацією та пофазний роз'їзд транспортних засобів. Управління рухом за окремим напрямком перехрестя

§ 2. Розрахунок тривалості циклу та його елементів. Світлофорний цикл з повністю пішохідною фазою. Затримки транспортних засобів на регульованих перехрестях.

§ 3. Адаптивне регулювання.

Розділ 3. Пропускна здатність проїзних частин

§ 1. Пропускна здатність некерованих перехресть в одному рівні. Пропускна здатність саморегульованих перехресть. Пропускна здатність регульованих перехресть.

§ 2. Пропускна здатність смуги руху міської магістралі. Пропускна здатність багато смугової проїзної частини. Пропускна здатність вулиць зі світлофорним регулюванням

Література

1. Системологія на транспорті. Організація дорожнього руху : кн. 1 / Е.В. Гаврилов, М.Ф. Дмитриченко, В.К. Доля та ін.; під ред. М.Ф. Дмитриченка. – К. : Знання України, 2005. – 452 с.
2. Клинковштейн Г.И. Организация дорожного движения / Г.И. Клинковштейн. – М. : Транспорт, 1982. – 220 с.
3. Организация и регулирование дорожного движения / В.И. Коноплянко и др. – Кемерово: Кузбассвузиздат, 1998. – 236 с.

Дисципліна: Технічні засоби організації дорожнього руху

Розділ 1. Основні поняття про управління дорожнім рухом

§ 1. Терміни та визначення

§ 2. Класифікація технічних засобів. Показники ефективності застосування технічних засобів

Розділ 2. Дорожні світлофори

§ 1. Призначення і чергування сигналів

§ 2. Типи світлофорів. Світлотехнічні параметри. Конструкція світлофорів. Розміщення і встановлення світлофорів

§ 3. Розрахунок тривалості світлофорного циклу та його елементів

Розділ 3. Дорожні контролери та детектори транспорту

§ 1. Призначення та класифікація. Структурна схема контролера. Принципи виконання програмно-логічних і силових пристроїв

§ 2. Характеристика контролерів, які знаходяться в використанні

§ 3. Розміщення детекторів. Основні характеристики детекторів

Розділ 4. Дорожні знаки. Дорожня розмітка

§ 1. Призначення та класифікація. Встановлення і зона дії знаків. Застосування дорожніх знаків при різних умовах руху

§ 2. Види дорожньої розмітки та її призначення. Застосування горизонтальної розмітки при різних дорожніх умовах. Умови застосування вертикальної розмітки. Матеріали та обладнання для нанесення розмітки

Література

1. Кременец Ю.А. Технические средства организации дорожного движения / Ю.А. Кременец. – М. : Транспорт, 1990. – 255 с.
2. Кременец Ю.А. Технические средства организации дорожного движения / Ю.А. Кременец, М.П. Печерский, М.Б. Афанасьев. – М. : ИКЦ «Академкнига», 2005. – 279 с.

Дисципліна: Транспортне планування міст

Розділ 1. Функціональне зонування та транспортні проблеми сучасного міста

§ 1. Причини і наслідки транспортних проблем у містах. Класифікація міст. Генеральний план. Формування планувальної структури міста. Характеристика ВДМ міста

§ 2. Функціональне зонування. Закономірності автомобілізації міст. Закономірності руху на міських вулицях

Розділ 2. Вулично-дорожня мережа міста

§ 1. Зв'язок зовнішніх автомобільних доріг з вуличною мережею міста. Вводи автомобільних доріг в місто

§ 2. Поперечні профілі міських вулиць. Елементи поперечного профілю. Ширина смуги руху. Ширина роздільних і спеціальних смуг на міській магістральній вулиці

Розділ 3. Пропускна спроможність вуличної мережі міста

§ 1. Пропускна спроможність смуги руху міської магістралі. Пропускна спроможність багатосмугової проїзної частини. Пропускна спроможність вулиць зі світлофорним регулюванням. Раціональні рівні завантаження вулиць рухом

§ 2. Види пропускної спроможності перехресть. Пропускна спроможність нерегульованих перехресть. Пропускна спроможність саморегульованих перехресть

Розділ 4. Транспорт в містах

§ 1. Транспорт в центрі міста та в різних функціональних зонах

§ 2. Стоянки і гаражі. Класифікація стоянок. Планувальні характеристики автостоянок. Способи обмеження часу стоянки і обладнання стоянок

§ 3. Особливості вантажного руху в містах. Принципи організації вантажного руху. Загальні принципи виділення у вуличній мережі міста доріг для вантажного руху

Література

1. Лобанов Е.М. Транспортная планировка городов : учебник для студентов вузов / Е.М. Лобанов. – М. : Транспорт, 1990. – 240 с.
2. Фишельсон М.С. Транспортная планировка городов : учеб. пособ. для автомоб.-дор. спец. вузов / М.С. Фишельсон. – М. : Высш. шк., 1985. – 239 с.
3. Михайлов А.Ю. Современные тенденции проектирования и реконструкции улично-дорожных сетей городов / А.Ю. Михайлов, И.М. Головных. – Новосибирск : Наука, 2004. – 267 с.
4. Якимов М.Р. Концепция транспортного планирования и организации движения в крупных городах / М.Р. Якимов. – Пермь : Перм. гос. тех. ун-т, 2011. – 175 с.
5. Трофименко Ю.В. Транспортно епланирование: формирование эффективных транспортных систем крупных городов : моногр. / Ю.В. Трофименко, М.Р. Якимов. – М. : Логос, 2013. – 464 с.

